

Почнімо кожен із себе

Есе

*Боже, якщо ти є,
Серце візьми моє,
Дай Україні долю,
Дай Україні волю*

В. Шовкошитний

Людина приходить у цей світ чистою та невинною, як білий аркуш паперу. Лише з часом життя напише на ньому сумного й веселого, доброго та злого.

Хтось обирає свій життєвий шлях далеко від рідної землі, а дехто назавжди залишається з нею, щоб уберегти й захистити Батьківщину.

Я маленька частинка України, народжена від батька, матері й від тебе, Батьківщино! У моїй душі живуть тихий шепіт тополь, що вдягнули смарагдові сукні, спів невгамонних солов'їв, безмежні лани золотої пшениці. А ось мальви біля саду зустрічають мене своїми різнобарвними й ніжними пелюстками. Матуся-верба простягає віти, щоб пригорнути до себе.

Україна - це тихі води, ясні зорі, білі хати, лани золотої пшениці, медові та молочні ріки. Це земля смутку та краси.

Край, де найбільше люблять волю, але найменше її мають, країна гарячої любові до народу та одвічна боротьба за свободу...

Вона живе в кожному українці, у грудочці землі, яку пам'ятаємо, у маминій пісні, яка заспокоює нашу душу, у бабусиній казці, де добро завжди перемагає, у дідусєвих переказах, де козаки визволяють рідний край... Україна починається з нас. Народ - та рушійна сила, яка може змінювати все в цій країні, але для цього потрібно зуміти зайти своє призначення в житті. Мужні сини гинуть за Батьківщину на Сході, страждають щохвилини, бо вірять, що не даремно все, що:

Встане Україна
І розвіє тьму неволі,
Світ правди засвітить,
І помоляться на волі
Невольничі діти!...

А хтось перемикає канали з переконанням, що в цієї країни немає майбутнього. Це втрата віри, а, значить, і любові. Наша біда в таких «патріотах» на трибунах, яких точно ніколи не буде в окопах.

Україна пишається справжніми синами й доньками, які прикладають зусиль, щоб зберегти рідну Батьківщину. Нам, молодому поколінню, важливо віднайти свій життєвий шлях, щоб жити у згоді з внутрішнім «я», щоб любити свою справу та приносити користь. Якщо ти лікар – лікуй, зроби все, що можеш для свого пацієнта. Учителю - навчи кожного учня так, наче це твоє власне дитя.

Будівельник - будуй дім так, ніби сам житимеш у ньому. Тільки тоді ми зможемо створити міцну країну, країну своєї мрії.

...Йду завітчаним рідним краєм. Вірю, що тут співатиме соловейко, цвістимуть мамині вишні навесні, вітер продовжуватиме перемовлятися із вербами, тополями, золотими ланами. Наш народ здолає всі труднощі, і оживе слава України!

Роздуми на чужині

Етюд

Чужа земля... Безмежний степ... Чорне небо нависло над Орською фортецею, граючи незліченим розсипом зоряних іскор. Навколо ні душі... Лише самотня постать видніється в далечині. Похилена голова, опущені плечі... Він у відчаї?

Хто ж це? Тарас Шевченко...Розлучений із рідною Україною... Підіймає голову догори. Зойк розпачу зривається з вуст. Мовчить байдуже небо, як мовчало воно на всі сльози землі...

Не на чужині хотів провести своє життя Кобзар. Поет лише мріяв "із-за Дніпра широкого у степ погуляти", побачити краєм ока дорогий серцю "садок вишневий коло хати". Часто він звертався до своїх дум. Вони стали єдиною втіхою, найкращими друзями й лягли рядками в поезії "Думи мої, думи мої.."

Прилітайте ж, мої любі,

Тихими речами,

Привітаю вас, як діток...

Неодноразово навідуються "голуб'ята" до Тараса, розповідають про події в Україні й розлітаються по світу дарувати віру й надію бідним людям.

...Уже довго стоїть Кобзар, дивиться на зорі й дихає бальзамичним ароматом полину. І болить серце, і розум не має спочинку від роздумів. Не може забути той жакликий травень, проведений у Новопетрівському укріпленні. Скільки страждань пережив... Як жорстоко над ним знущалися вороги... Карали, не дозволяли малювати, забороняли віршувати, але Тарас не опускав рук. Шевченко добре знав, що живопис - його майбутня професія, "насушний хліб", але не відмовився писати, за що й був позбавлений волі. Та байдуже йому на свою долю. Давно вже виважив на терезах совісті пріоритети власного нещастя та безталання неньки-України, безкомпромісно обираючи найдорожче - Батьківщину. Про це й написав у своєму вірші "Мені однаково..."

Та не однаково мені,

Як Україну злії люде,

Присплять, лукаві...

І нині жорстокі загарбники зазіхають на наші землі. На Сході лунають постріли гармат, а мужні українці захищають рідну Вітчизну. А Тарас Шевченко? Він давно відійшов у вічність... Але чує голоси наших душ! І гордий український вітер доносить його безцінні слова з глибоких небесних висот

Борітеся – поборете,

Вам Бог помагає!
За вас правда, за вас слава
І воля святая!

...Зорі заховалися в нічній темряві. Лише місяць ледве виглядав із густих хмар. Навіть вітерець затих, нагулявшись неозорим простором. А Тарас, натішившись солодкою мукою творчості, повертався до казарми. Свідомий того, що навіть тут, у неволі, він належить рідній землі.

Вона повертається вічною піснею...

*Твір-роздум
Її пісні - як перло багатоцінне,
Як дивен скарб серед земних марнот
Ліна Костенко*

Тиха ніч... Зорі мерехтять у пелені небесної темряви, а над землею таємниче повис сріблястий серп місяця. Навколо ні душі... Усе заснуло... Лише одинокий дівочий силует видніється на березі Ворскли. Тоненький ніжний голос виводить нотку за ноткою... Смуток і журба огортають серце незнайомки. Безмежні переживання виливаються із душі піснею "Віють вітри, віють буйні"

Віють вітри, віють буйні,
Аж дерева гнутья,
Ой як болить моє серце,
А сльози не ллються...

Це співає Маруся Чурай... Довга чорнява коса спадає на груди дівчини, м'які обриси обличчя заворожують кожного, хто дивиться на цю красуню. А в очах можна побачити зорі, які світять у небі...

Бог наділив Марусю Чурай надзвичайним умінням - складати та виконувати пісні. Вона з тих народних талантів, чії твори вміщують у собі українську сутність, усю глибину співочої поезії. Дівчина мала тонку душу, струни якої бриніли піснею. Мрійливою і сумною, про кохання і козацьку долю, про відвагу і про волю.

Для кожної чесної людини відкрите серце Марусі. Вона розуміє, яке значення для України має сміливе слово.

Батько дівчини був урядником Полтавського козацького полку. Саме від нього донька дізналася про Богдана Хмельницького, Івана Богуна, Максима Кривоноса та Івана Сірка. Гордість переповнювала груди Чураївни, коли козацький полк співав

Засвіт встали козаченьки
В похід з полуночі...

Твори Марусі Чурай понад три століття заспокоюють душу, дарують мрії, пробуджують віру в майбутнє. Це була незвичайна дівчина. Її життя стало легендою, а пісні відомі кожному з нас. Адже в них втілилися вічні почуття, цінності та краса духу, яка не підвладна часу та життєвим випробуванням.

...Там, де тече чарівна Ворскла, де лагідне тьохкання солов'їв і тихий шепіт річки, народжуються дива. Маруся повертається своєю вічною піснею, яку чути у вітрі, шелесті листя, ніжних розмовах трав...

Коли совість спить...

Твір-роздум

Де живе совість? Чи ви задумувалися колись над цим питанням?

У когось вона схована дуже глибоко, що людині не відразу вдається її відчути. В інших - чиста й не сплюндрована. Декого змушує замислитися над вчинками, засумніватися, засмутитися. Вона живе в кожній людині та інколи заважає спати ночами.

...Пригадую оповідання В.Винниченка "Федько-халамидник". Цей твір справив неабияке враження на всіх моїх однокласників. Непосидючий розбишака, майстер на різні вигадки, перший по силі на всю вулицю, халамидник - усе це Федько. Хлопці його дуже любили й поважали, бо він був чесним і порядним. Стрибаючи з крижини на крижину, Толик не втримався й переляканий опинився на льодовому уламку, відірваному від берега. Поки дорослі думали, як урятувати малого, Федько кинувся на допомогу Толі, хоч і сам зірвався в холодну воду.

Нікчемою, боягузом і брехуном виявився син багатого хазяїна. Він не здатний відповідати за свої вчинки, ладен перекласти вину на іншого. Не знаю, чи його совість схована надто глибоко, чи її зовсім немає в Толі, чи, може, причаїлася в кущах.

А сьогодні?.. Біль і горе, смуток і розпач переповнюють відчайдушні серця героїв, які залишають домівки та йдуть у справжнє пекло. Серед них і наш земляк. Тарас Якимчук пішов на передову в перші дні війни. На всі вмовляння рідних він відповів: "Совість не дозволяє сидіти тут, коли Україна в небезпеці. Там мої друзі, там моє місце." На жаль, смертельна куля наздогнала хлопця під час секретної операції... Він так і залишився в пам'яті друзів, односельчан, побратимів тим двадцятирічним усміхненим та щирим юнаком... У всі часи були та є прекрасні люди, які в кожную хвилину готові прийти на допомогу, подати руку в біді. Це вони доглядають інвалідів, замінюють сиротам батьків, займаються волонтерством. І роблять це не напоказ, не для вигоди і слави, а тому, що так велить їхня совість.

Про що думає осінній дощ..

Етюд

Вслухаюся в мелодію дощу... Розглядаю сповзаючі по склі краплини, зручно влаштувавшись на підвіконні з чашкою запашного чаю. Дощ, неквапливий і дрібний, несе спокій і легкий смуток. Краплі стукають по шибках, відраховуючи миті вічності. Як, виявляється, мало потрібно зробити для щастя!

А от квіти під моїм вікном зовсім не бояться дощу – вони хиляться від вітру, який тріпоче їхні красиві бутони, але з радістю п'ють свіжу вологу. Щільно туляться одна до одної великі різнокольорові кулі гіркувато-п'яних хризантем. Покірно похилили голівки стрункі цнотливі цинії. Багряніють кетяги горобини, у яких, мабуть, причаївся тремтливий павучок. Тулиться до клена тополя, немов захмеліла від вина. Ніжна скромниця берізка одягла золотаву сукню, нахиливши додолу тонкі віти. А вітерець грає з гілками, зриває барвисті листочки, які стеляться стежками, наче осінній мокрий килим із химерними візерунками.

Дощ наполегливо стукає в металеві дахи, весело крокуючи калюжами. На вулицю швидко спускається темрява, але я більше не відчуваю себе самотньо, бо в мене з'явився добрий приятель – осінній дощ.